

II. Res ecclesiasticae t. j. majetek, který hlavně svými důchody slouží k uhrazení církevních potřeb, a tento dělí se opětně

A) na jmění účelové a sice

a) jmění z á d u š n í čili k o s t e l n í (fabrica ecclesiae), pod kterým se vyrozumívá v užším slova smyslu veškeré movité i nemovité jmění každého kostela, jehož užitky určeny jsou především k uhražování vlastních jeho potřeb a k udržování dobrého stavu stavebního.

Kostelní jmění požívá podle zákona ze 7. května 1874 č. 50 ř. z. ochrany státní správy a podléhá dozoru vyšších úřadů státních i církevních. Podle starodávných zařízení svěřena je v Čechách správa kostelního jmění a to pokud se týče kostelů soukromého patronátu patronům, a pokud se týče kostelů veřejného patronátu zvláštním komisařům za spolupůsobení příslušných místních farářů a okresních vikářů. Státní správa má právo přihlížeti k tomu, aby hlavně základní jmění kostelů zůstalo neztenceně zachováno a aby příjmy použito bylo jedině na potřeby církevní. O správě kostelního jmění projednává zákon z 7. května 1870 č. 50 ř. z. (§§ 39.—48.) avšak jen všeobecně a neobsahuje žádných zvláštních pravidel. (Dokončení.)

DENNÍK.

Terror ulice nabyl jednak následkem všeobecné poválečné demoralisace, jednak slabostí vlády v republice naší domovského práva. Věci došly tak daleko, že nejen rozhodnutí úřadů jmenovitě politických, ale i některá usnesení soudů, zvláště o vyklizení, stávají se nátlakem ulice nevykonatelnými.

Spisy o vyklizení, které pozůstávaly dříve ze 2—3 listů, nabývají velkého rozsahu a při opětovných pokusech o vyklizení objevují se v nich streeotypní relace výkonných orgánů »Výkon ulicí zmařen«. Jen příkladem uvádím, že u velkého předměstského soudu v Praze, přes 50% vyklizení bývá tak zmařeno. Příčina zla kotví jen ve slabosti příslušných orgánů bezpečnostních, kteří chovají se naprosto passivně.

Dnes, kdy soudy zkoumají oprávněnost výpovědi tak přísně a úzkostlivě, že ze 100 návrhů jen asi 3—4 bývají povoleny a II. instancí potvrzeny, je vyloučeno, že by se někomu mohla státí křivda; pak je ovšem povinností vlády, chrániti autoritu soudů a výkon povoleného vyklizení za všech okolností prosaditi, aneb raději prohlásiti výpovědi vůbec za nepřijatelné,

neboť dnešním stavem se právní cit v občanstvu přímo ubíjí.

Pokud se pak týče rozhodnutí jiných úřadů terrorem zmařených, uvádím jen charakteristický případ z Kladna, kde poštvaný dav pro konfiskaci časopisu stávkoval a zkonfiskovaný náklad násilím si rozebral. Nebylo by tu lépe vůbec nekonfiskovati, není-lij moci nebo dobré vůle konfiskaci provésti? Avšak i proti soudům a funkcionářům úřadů obrací se terror ulice. Okresní hejtmani a političtí úředníci jsou davem napadáni, vláčeni po ulicích, ohrožováni a týráni, jak stalo se v Hoře Kutné, Pardubicích a jinde. V Kralupech tupen je okr. s. Dr. P., ježto zavedl trestní řízení pro předražování proti poslanci B. a vyhrožuje se mu na veřejné schůzi. V Přešticích vniká dav do kanceláře o. s. Dr. W., který vyreklamoval při volbách do obce více osob pro krádež trestaných, vyhrožuje mu bitím a žádá u přednosty soudu jeho odstranění. V Hr. Kr. dávají předáci davu r. z. s. Dr. Fr., který povolil exekuční vyklizení, ultimatum: »Povolíte-li ještě jedno vyklizení, vyklidíme vaši rodinu z vašeho bytu a vyklizovanou stranu tam nastěhujeme.« Jinde zase sročený dav vynucuje propuštění uvězněných osob, tak v Kralupech, Lounech, Kolíně a pod.

Ještě v jiné způsobě vystupuje terror. Soudci jsou pro svoji úřední činnost systematicky v novinách napadáni a tupeni. Vytýká se jim stranická zaujatost, pasivní resistance, příslušnost k určité politické straně; píše se o třídní justici, měšťácké ideologii. Uveřejňují se zlobné články stran, které při svoji v řádném postupu instančním prohrály, články, které jsou daleky rozumné a klidné kritiky. Útoky tyto vyskytují se v časopisech více politických stran, jsou tím nespravedlivější, ježto naše soudcovstvo, mezi nímž jsou příslušníci různého politického přesvědčení, prochnuto je vesměs spravedlivým demokratickým duchem, jako málokterý jiný stav. Zdá se, že jistým temným žvlům záleží na tom, aby v širokém obecnstvu podkopána byla důvěra ve spravedlivost soudů a autorita jejich otřesena.

Organisované soudcovstvo pozorujíc s bolem tyto kormutlivé, rozkladné zjevy, nemohlo déle mlčet a býti hluchým ku stížnostem svých příslušníků.

Zvolena zvláštní komise, která po několik neděl sbírala materiál, a pak rázně žádáno u vlády, Národního shromáždění, předsednictev poslaneckých klubů a v redakcích časopisů o ochranu a odpomoc tam, kde soudcovstvo samo nemůže zavést pořádek. Budiž s povděkem konstatováno, že zakročení to

mělo již účinek. Ministr spravedlnosti JUDr. Veselý slíbil energicky chrániti autoritu soudů proti nespravedlivým útokům a slibu svému dostál. Konečně budiž zde jako dokument doby otisknuto provolání soudcovstva k veřejnosti, uveřejněné v některých denních listech.

JUDr. K. Soukup, rada z. s.

České veřejnosti!

Stále vyskytují se v poslední době smutné zjevy, které obavou a úzkostí naplňují srdce a mysl všech věrných Čechů, upřímně milujících národ a Republiku.

Úcta k zákonům valem mizí a ubývá.

Předpisů a zákonů Republiky se nedbá.

Veřejní funkcionáři, zvláště soudci, jsou poštváným davem ohrožováni, napadáni v novinách, spílá se jim a podkládají úmysly a cíle, jichž jsou dalecí.

Rozhodnutí úřadů stávají se nátlakem ulice nevykonatelnými a bude-li se na této šikmé cestě pokračovati, stanou se i rozsudky soudů pouhým popsáním papírem.

Budiž při tom žalováno, že nejen prostý lid prohřešuje se takto proti základům státu, ale i ti, kdož by jako vůdcové měli lidu býti vzorem a příkladem a jimž postavení jejich ukládá vyšší mravní závazek ku svobodnému vlastnímu státu.

Dokladů netřeba uváděti, každý, kdo čte denní listy, přesevďčí se o pravdivosti těchto řádků.

V této vážné chvíli československé soudcovstvo, jemuž bylo vždy chloubou každému, bez rozdílu stavu a majetku, ne-stranně dopomáhati ku spravedlnosti a jež v první řadě poměrů těchto želi a těžce je snáší, důtklivě žádá všechny občany dobré vůle bez rozdílu politického přesvědčení, aby sami a ve svém prostředí usilovně působili ku zvýšení úcty a vážnosti k zákonům a veřejným orgánům Republiky, pamětlivi jsouce toho, že úcta před zákony jest základem spořádaného právního státu.

V Praze, v lednu 1920.

Svaz československého soudcovstva v republice Československé.

Soudcové — státní úředníci. Věru že s podivnými city četli soudcové zprávu o jednání v ústavním výboru, podle níž stav soudcovský zahrnut byl v chystané osnově ústavního práva v pojem »státních úředníků«. Máme za to, že nebylo v úmyslu naznačiti tím snad budoucí vývoj našeho zákonodárství a vyvoditi z tohoto pojmu »státních úředníků« důsledky, jež by znamenaly naprostý rozvrat soudnictví a neodvratný úpadek našeho státu.